

לקוטי שיחות פרשת מצורע כרך יב

22 מטהרין אותו בלילה הוא מ"ביום טהרתו", ובפרט
 23 שכן הוא בתו"כ⁴ (וכ"ה משמעות הגמרא⁵)?
 24 (ב) לאידך: איך נלמד זה מן התיבות "זאת תהי'
 25 תורת המצורע"⁶?
 26 (ג) למה דייק רש"י והוסיף "מלמד (שאינ'
 27 מטהרין כו")?
 28 ב. והביאור בזה:
 29 מה שקשה לרש"י בכתוב הוא: לכאור' תיבות
 30 "זאת תהי' תורת המצורע" מיותרות הן⁷, דהרי
 31 מובן מעצמו שהמדובר יהי' במצורע, מכיון
 32 דפרשה זו באה בהמשך לפרשה הקודמת שנאמרו
 33 בה דיני טומאת המצורע, וע"ז קאי - בפרשתנו -
 34 "ביום טהרתו"?
 35 ולתרץ קושיא זו מעתיק רש"י תיבות "זאת
 36 תהי' תורת המצורע וגו'" ומפרש: מלמד שאין
 37 מטהרין אותו בלילה. והיינו, שתיבות אלו באו ללמד
 38 דין זה (כדלקמן ס"ד).
 39 ג. ולמה אינו מוכיח מ"ביום טהרתו" שאין
 40 טהרתו בלילה:
 41 בפשוטו של מקרא "יום" (כשלא נכתב ביחד -
 42 בניגוד ל"לילה") אין מובנו שולל לילה, כי אלא
 43 פירושו כל המעל"ע, היום והלילה⁸, כמפורשי'
 44 "ויהי ערב ויהי בקר יום אחד . . הששי"; וכן
 45 נאמר¹⁰ "ששת ימים גו' וביום השביעי תשבות",
 46 שפירושו, דכל המעל"ע של השבת אסור במלאכה.
 47 ויתירה מזו: מצינו "יום" בנוגע למאורע שהי'

1 א. מן הכתוב (בתחלת פרשתנו) "זאת תהי'
 2 תורת המצורע ביום טהרתו גו'" מעתיק רש"י את
 3 התיבות "זאת תהי' תורת המצורע וגו'" ומפרש:
 4 מלמד שאין מטהרין אותו בלילה.
 5 ופירושו המפרשים¹ שכוונתו של רש"י² היא:
 6 תיבת "ביום (טהרתו)" שבהכתוב - שרש"י מרמזה
 7 ב"וגו'" - מיותרת היא, ולכן מפרש שתיבה זו באה
 8 "ללמד שאין מטהרין אותו בלילה".
 9 אבל קשה לפרש כן: (א) רש"י מעתיק מן
 10 הכתוב "זאת תהי' תורת המצורע" שאינן שייכות
 11 כלל לפירוש זה². (ב) דוקא תיבת "ביום" (שרק)
 12 אותה מפרש, מרמזה ב"וגו"³!
 13 ועכצ"ל שלדעתו של רש"י, עיקר הלימוד הוא
 14 מן התיבות "זאת תהי' תורת המצורע", אלא שאין
 15 בתיבות אלו לבדן כדי להכריח פירושו, ולכן מוסיף
 16 "וגו'" לרמז גם על סיום הכתוב "ביום טהרתו",
 17 והיינו שהתיבות שמעתיקן בצירוף (מש"נ בהמשך
 18 הכתוב הנרמז ב)"ה"וגו'" מלמדין "שאינ' מטהרין
 19 אותו בלילה".
 20 וצלה"ב:
 21 (א) למה לא פרש"י בפשטות - שהלימוד דאין

(1) רא"ם, באר מים חיים (על פרש"י), ועוד.

(2) לכאור' אפ"ל שמעתיקן לציין התחלת הסדרה - אבל אינו,

כי

[נוסף לזה שבנדו"ד: (א) לפי פרש"י* שם פרשתנו הוא "זאת תהי' (פרש"י תוריע יג, ח), ולא הו"ל להעתיק גם "תורת המצורע", (ב) ועיקר: הקושיא במקומה עומדת - למה לא מעתיק תיבת "ביום" שעלי' קאי פירושו?]

כמדובר כמ"פ, מזה שבכו"כ פרשיות (כבפ' וארא וקדושים) לא כתב רש"י שם הסדרה בתחלתה מוכח דלא נחית לציין מקום התחלת הסדרות בפירושו עה"ת.

(3) משא"כ בתו"כ כאן שמעתיקה. וכ"ה פשטות כוונת הגמרא במגילה (כא, א) - ומה שמוכח שם גם התחלת הכתוב "זאת תהי' תורת המצורע" (וכן בתו"כ התיבות "תורת המצורע") - י"ל שמרמז גם להגז"ש "תורה - תורה" שבמגילה שם לענין השקיות סוטה (כדרך הש"ס בכ"מ להביא יותר מלימוד אחד להלכה אחת).

ולהעיר: עפ"י זה מוכח דגם מילתא דאתיא בגז"ש טרח וכתב לה קרא (ראה השקו"ט בזה - הובא בשד"ח כללים מערכת מ"ם כלל כז).

(4) כאן.

(5) מגילה שם - ראה לעיל הערה 3.

(6) ופשוט שאין לומר דכוונת רש"י היא להגז"ש "תורה - תורה" (כנ"ל הערה 3) - כי נוסף דלפ"ז לא הו"ל להעתיק רק תיבת "תורת", (הרי) לא נזכרה כלל בפרש"י.

גם: ע"ד הפשט יתור דתיבת "תורת" - "לרבות הוא בא לומר תורה אחת לכל כו'" (פרש"י ר"פ צו). ועד"ז בנדו"ד "תורת המצורע" פירושה "תורה אחת לכל המצורעין".*

(7) ראה גם אלשיך ואוה"ח כאן.

(8) ע"ד ההלכה - להעיר מהפלוגתא בשבת (קז, סע"ב). וראה צפע"נ לכי תשא לא, יד. מלבי"ם צו סק"מ. וש"נ.

(9) בראשית א, ה-לא.

(10) משפטים כג, יב. תשא לד, כא.

(* כבתו"כ עה"פ. ורש"י א"צ להביאו כי טומך על מה שפירש לעיל (ר"פ צו) "שכל תורה לרבות כו".

(* וכ"ה להרס"ג והרמב"ם - נסמן בלוקו"ש ח"ז שיחה א' לפ' מצורע בתחלתה.